

“`html

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska 2

Tema: Språklig stil: formellt och informellt språk

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Muntlig framställning av utredande och argumenterande slag i och inför grupp. Användning av såväl digitala som andra presentationstekniska hjälpmedel för att stödja och förbättra muntliga framställningar. Uppbyggnad, språk och stil i olika typer av texter samt referat och kritisk granskning av texter. Skriftlig framställning av utredande och argumenterande texter. Normer och stildrag som hör till dessa texttyper. Användning av digitala verktyg för textbearbetning samt för respons på och samarbete när det gäller texter.

Betygskriterium (E)

Eleven kan, i förberedda samtal och diskussioner, muntligt förmedla egna tankar och åsikter samt genomföra muntlig framställning inför en grupp. Detta gör eleven med viss säkerhet. Språk, stil och disposition är anpassade till syfte, mottagare och kommunikationssituation.

[Gy11, Svenska 2]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till språklig stil (10 min)

- Definiera begreppen formellt och informellt språk.
- Ge exempel på olika kommunikationssituationer där språklig stil är viktig.
- Diskutera elevernas egna erfarenheter av informellt och formellt språk.
- Introducera syftet med lektionen och vad som kommer att läras.

2. Gruppdiskussion (15 min)

- Indela eleverna i små grupper.
- Ge varje grupp ett scenario där de ska välja mellan formellt och informellt språk.

- Låt grupperna diskutera sin val och motivera sina val.
- Varje grupp presenterar sin diskussion för klassen.

3. Skriftlig övning (15 min)

- Elevens skrivuppgift: Skriva ett formellt och ett informellt meddelande i samma ämne.
- Ge exempel och riktlinjer för hur dessa ska se ut.
- Eleverna får feedback från läraren under skrivprocessen.

4. Reflektion och sammanfattning (10 min)

- Samla klassen för en gemensam reflektion.
- Diskutera vad som har lärt oss om språklig stil.
- Ställ frågor för att uppmuntra ytterligare diskussion.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Formellt språk:** Används ofta i officiella sammanhang och präglas av struktur och tydlighet.
- **Informellt språk:** Mer avslappnat och personligt avsett för vardagliga situationer.
- **Språklig variation:** Hur stilar förändras beroende på kontext, mottagare och syfte.
- **Attityder till språk:** Diskussion om hur vi ser på olika språkformer och varför.
- **Retoriska verktyg:** Hur vi kan använda stilistiska verktyg för att förstärka våra budskap.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Formalitet	En kvalitativ egenskap hos språk som indikerar graden av struktur och regler.	Från latinskt "formalis" som betyder "formell".
Informalitet	En egenskap hos språk som präglas av avslappnat och vardagligt uttryck.	Från latinskt "informalis", som betyder "icke-formell".
Retorik	Konsten att övertyga genom språkliga uttryck.	Från grekiskans "rhetorike", vilket innebär "konst att tala".

Diskussionsfrågor

- A. Hur upplever ni övergången mellan formellt och informellt språk i olika situationer?
- B. På vilket sätt tror ni att språket påverkar hur vi uppfattas av andra?
- C. Kan man helt undvika informellt språk i vissa professionella sammanhang? Varför eller varför inte?

Aktivitet

Eleverna delas in i par och får i uppgift att skapa dialoger i både ett formellt och ett informellt språk. De ska först skriva ner dialogerna och sedan framföra dem för klassen. Detta ger dem praktisk erfarenhet av att använda olika språkstilar i en kreativ kontext och ger en djupare förståelse för deras användning.

Exit-ticket

Frågor	Svar
1. Vad kännetecknar formellt språk?	Struktur, tydlighet och anpassning till officiella sammanhang.
2. Ge exempel på när informellt språk är lämpligt att använda.	Vid samtal med vänner eller i sociala medier.
3. Hur kan vi använda stilistiska verktyg i vår kommunikation?	För att förstärka budskap och skapa engagemang.

Hemuppgift

Varje elev ska skriva en kort uppsats där de reflekterar över skillnaderna mellan formellt och informellt språk. De ska ge exempel på situationer där attityder till språklig variation spelar en central roll i kommunikationen. Uppgiften ska vara mellan 800–1000 ord och lämnas in senast nästa vecka.

Citat

“Språket är människans främsta redskap för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling.” – Anonym Detta citat understryker språkets centrala roll i vårt dagliga liv och hur viktigt det är att förstå olika språkliga stilar för effektiv kommunikation.

“`